

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboes gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Innspill til neste langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for om lag 31 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere

FO takker for anledningen til å komme med innspill til den neste langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. I høringsbrevet vises det til tre overordnede mål og fem langsiktige prioriteringer knyttet til arbeidet med planen.

Vi vil i vårt innspill forholde oss til målene om å møte samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet og langsiktig prioritering, knyttet til fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester.

FO representerer barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere hvor de fleste jobber i ulike velferdstjenester i offentlig sektor. Vi er opptatt av at tjenestene skal ha høy kvalitet med kompetente fagfolk som jobber forskningsbasert. Generelt mener FO derfor at sosial- og helsefagene må få en enda tydeligere plass i den neste langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, og at dette må reflekteres bedre i revisjon av langtidsplanen. Dette gjelder også for andre profesjonsutdanninger.

FO mener særlig tre forutsetninger knyttet til forskning og utdanninger må være med i ny langtidsplan

- Vi må ha gode grunnutdanninger
- Forskning og utvikling må ha basis i sosial- og helsefaglig og praksisorientert kunnskapsforståelse relatert til ulike fagfelt.
- Sikre muligheter for faglig fordypning og oppbygging av karriereveier for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere

Barnevernspedagog- sosionom- og vernepleierutdanningene må styrkes

Utdanningenes faglige innhold, kvalifikasjonsnivå, omfang og lengde må sikre at studentenes kunnskap og kompetanse fyller profesjonenes samfunnsmandat. God kvalitet i profesjonsutdanningene forutsetter ansatte med spesifikk profesjonskunnskap og – kompetanse.

De økonomiske rammene for utdanningene må styrkes betraktelig. Utdanningsinstitusjonene må ha rammebetingelser og virkemidler for en utdanning som kan møte den komplekse virkeligheten i helse- og sosialtjenestene.

Utdanningene må ha en sterk tilknytning til praksisfeltet. Praksisstudier er en sentral del av profesjonsdannelsen, hvor teori og kunnskap som tilegnes skal anvendes og utforskes av den enkelte student i samspill med andre. Dette gir et viktig grunnlag for skjønnsutøvelsen som yrkesutøvelsen innebærer, og som er sentral i sluttkompetansen. En langtidsplan for høyere utdanning må derfor diskutere hva som er nødvendige grep for å sikre at det praksisnære innslaget i både grunnutdanningene og videreutdanningene ivaretas. Vi ser at det i stadig større grad opprettes teoretiske mastergrader. Disse passer inn i utdanningssystemet og krever færre ressurser, men risikerer i mindre grad å være tilpasset helse- og sosialtjenestenes behov.

Praksisperiodene må kvalitetssikres gjennom formalisert samarbeid mellom studiestedene og praksisfeltet. Praksisveileder må ha relevant faglig kunnskap og veiledningskompetanse, og som hovedregel inneha samme profesjon som studenten.

Forskning og utvikling med basis i sosialfaglig og praksisorientert kunnskapsforståelse

Det er nødvendig med bred og systematisk satsning på forskning innenfor helse- og sosialfaglige områder. Dette krever satsning på systematisk oppbygging av sterke forskningsmiljøer ved utdanningsinstitusjonene. En forutsetning for dette er en målrettet satsning på profesjonsspesifikke og profesjonsrettende mastergrader og doktorgrader, samt større forskningsprogram innenfor sosialfaglige områder. FO mener sosialfagene må ha eget forskningsprogram i regi av Forskningsrådet.

FO mener utdanningssystemet i samarbeid med velferdstjenestene må legge til rette for faglig utviklingsarbeid. Målet må være kontinuerlig videreutvikling av kompetanse for den enkelte profesjonsutøver. Fagutvikling, forskning og utviklingsarbeid bør sikres innenfor arbeidsplassenes daglige virksomhet. Flere forskningsprosjekter må ta utgangspunkt i problemstillinger fra velferdstjenestene og velferdstjenestene, og forskningskompetansen innen fagfeltene må heves. Forskingen må gjøres mer tilgjengelig for de ansatte.

Vi mener det er viktig med utvikling av landsomfattende strukturer for fagutviklingsprosjekter og forskning. Prosjekter som oppretter og viderefører forpliktende samarbeid mellom ansatte i tjenestene, forskere, utdanningene og brukere er viktige. Profesjonene for helse- og sosialfag må stimuleres til mer praksisnær forskning og fagutvikling. For disse utdanningene er det viktig å knytte kvalitetsbegrepet til blant annet relevans for praksisfeltet. I mange sammenhenger kan det stå som motsetning til en ønsket akademisering med krav om tyngre vitenskapelige publikasjoner i internasjonale tidsskrifter. Hvis den forskningsbaserte kunnskapen blir for vanskelig tilgjengelig for ansatte i praksisfeltet, er det uheldig.

Meld. St.7 «Langtidsplan for høyere utdanning» 2015-2024 slår fast opptrapping av bevilgninger til forskning og høyere utdanning som gir bedre og mer effektive helse- og

sosialtjenester. I meldingen etterlyses mer forskningsbasert kunnskap og praksisnær forskning knyttet til barnevernsfeltet, til NAV og til evaluering av effekt på samarbeid. Slike bevilgninger bør prioriteres.

Sikre muligheter for faglig fordypning og oppbygging av karriereveier barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere

For at de sosialfaglige perspektivene og tilhørende spesifikk kompetanse i utdanningene FO representerer skal kunne videreutvikles, må grunnutdanningene være en del av større faglige miljøer som inkluderer ulike typer mastere og doktorgrader og forskningsmessig utviklingsarbeid. FO mener det både må satses på profesjonsspesifikke og profesjonsrettede utdanningsløp i definerte forskningsprogram om sosial- og velferdspolitik. Tilstrekkelige ressurser må bevilges for å utvikle dette innenfor høgskole-/universitetssektoren til utdanningene for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere.

Det er behov for å bygge opp og styrke spesifikke og relevante doktorgradsstudier og etablere flere doktorgrader knyttet opp mot forskningsprogram innenfor sosialfaglig arbeid. Vi ønsker flere stipendiat- og postdoc stillinger, og veiledningsressurser til stipendiater må økes.

Videre er det viktig å heve både akademisk og klinisk kompetanse innenfor våre profesjoner. Det bør satses på både vitenskapelige og kliniske master- og doktorgradsløp for at man skal tilegne seg spesialisering på høyt nivå både innenfor forskning og i direkte arbeid med mennesker.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver